

Ks. JAROSŁAW BABIŃSKI

Wydział Teologiczny

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Warszawa

Kapłaństwo w kerygmacie biskupa pelplińskiego Jana Bernarda Szłagi

Streszczenie: Biskup Jan Bernard Szłaga reprezentuje współczesną polską teologię biblijną. Problematyka sakramentologiczna, także temat sakramentu kapłaństwa, jest bardzo ważna w jego nauczaniu. W swoim przepowiadaniu formułuje program aktywizacji życia dla kapłanów. Zwraca uwagę na konieczność konstytuowania silnych relacji między Bogiem a kapłanem, także między kapłanem a człowiekiem. Dla tworzenia i pogłębiania tych relacji kapłan musi być człowiekiem modlitwy i wiedzy. Istnienie tych dwóch relacji jest warunkiem zbierania dobrych owoców kapłańskiej pracy, która się wyraża przez szafowanie sakramentów, głoszenie Słowa Bożego i świadectwo jego życia.

Słowa kluczowe: kapłan, kapłaństwo, formacja kapłańska, Szłaga Jan Bernard

Biskup jest ojcem wspólnoty diecezjalnej. Jego posługa realizuje się na różnorodnych płaszczyznach życia, które określa potrójna funkcja jego urzędu, a mianowicie: nauczanie, uświęcanie i prowadzenie¹. Kieruje powierzonym sobie Kościołem w imię Chrystusa dla budowania świętości wspólnoty wierzących, pogłębienia jej relacji z Bogiem i komunii ze wspólnotą Kościoła powszechnego. Dla realizacji tej misji angażuje swój autorytet i korzysta z płynącej z jego urzędu władzy².

Wśród wielu zadań podejmowanych przez biskupa z racji powierzonego mu przez Kościół urzędu jest sprawa powołań i związany z nią problem formacji kandydatów do kapłaństwa oraz samych kapłanów. Nie dziwi więc fakt, że w pasterskim posługiwaniu i związanym z nim przepowiadaniu Bożego Słowa temat kapłaństwa wciąż jest obecny. Podejmowany jest również w niezwykle bogatym dorobku biskupa biblisty – profesora Jana Bernarda Szłagi. Bibliografia jego dzieł obejmuje blisko czterysta pozycji, wśród których są książki,

¹ Zob. Jan Paweł II, *Pastores gregis*, nr 9.

² Zob. KK, nr 27; *Dekret o pasterskich zadaniach biskupa w Kościele „Christus Dominus”*, nr 8; Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 381, § 1; Jan Paweł II, *Pastores gregis*, nr 23.

artykuły naukowe i publicystyczne, liczne homilie, listy pasterskie, odezwy, a także wywiady oraz felietony. W tych publikacjach nieustannie powtarza się problematyka związana z kapłaństwem. Najczęstszym impulsem są święcenia kapłańskie i diakonatu, kapłańskie jubileusze, sprawy związane z seminarium duchownym, a ostatnio – ogłoszony przez Benedykta XVI rok kapłaństwa.

1. Kapłaństwo powszechne

Biskup Pelpliński wskazuje na powszechność kapłaństwa, stwierdzając, że wszyscy wierni mają udział w urzędzie Chrystusa – Kapłana, Króla i Proroka. Spełnianiem się „królewskiego kapłaństwa” jest bowiem nie tylko posługa wynikająca z sakramentu święceń, lecz także każda posługa miłości w Kościele. Dotyczy to więc ludzi wybierających drogę służby Bogu i człowiekowi poprzez życie konsekrowane, „którzy Bogu poświęcili swoje życie, pokazują, jak wiele tych realnych kształtów miłości jest w zasięgu możliwości człowieka. Ludzie życia konsekrowanego są dla świata znakiem, iż świętość Kościoła nie jest abstrakcją”³.

Dla innych „miłość jest spełnianiem kapłaństwa w rodzinie”⁴. Miłość oblubienicza realizująca się w małżeństwie i rodzinie jest siłą pozwalająca ofiarować siebie jako dar dla drugiego, czyniony w sposób bezinteresowny, wyłączny, naznaczony wiernością. Miłość wyrażająca się w gotowości do ofiarowania siebie drugiemu w małżeństwie przybiera formę zobowiązania do wierności, uczciwości, obejmującej całe życie jedności i nierozzerwalności, otwartej na płodność. Zawiera się w tym sakramencie gotowość służby w miłości: najpierw współmałżonkowi, dalej rodzinie, następnie wspólnocie Kościoła.

Udział w kapłaństwie powszechnym oznacza konieczność zaangażowania się, wejścia człowieka wiary w rzeczywistość Kościoła i aktywny w niej udział. Religia nie może być czymś obok człowieka; czymś, czemu się tylko przypatruje, co jest wobec niego zewnętrzne. Taka postawa oznacza niemożliwość nazywania się człowiekiem religijnym i sprzeniewierzenie się powołaniu do udziału w kapłaństwie powszechnym. Wiara to nie tylko akt formalny. Sama metryka chrztu nie czyni nikogo człowiekiem religijnym. Przeżywanie wiary, religijność to nieustanny wybór, nieustanny niepokój poszukiwania⁵.

Kościół –apostolski w swej misji – wciąż otrzymuje te same zadania, ażeby prawda o Jezusie Chrystusie, była nie tylko wspomnieniem historycznym, ale prawdziwie życiem Kościoła. Stąd też dar Ducha Świętego otrzymywany w sakramencie chrztu św. przychodzi jako dar umocnienia także przez inne

³ J. B. Szłaga, *Przemówienie Biskupa Pelplińskiego w radio Watykańskim*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” (dalej cytowany jako MDP) 1994, z. 10, s. 21.

⁴ Tenże, *We wspólnym zatroskaniu o rodziny. Homilia Biskupa Pelplińskiego z I niedzieli Adwentu*, 29 listopada 2009 r., MDP 2009 nr 12, s. 776.

⁵ Por. tenże, *Przy stole Słowa Bożego*, Pelplin 1997, s. 130.

sakramenty. Mają one uzdolnić człowieka do podejmowania odpowiedzialności za Kościół na przeróżnych płaszczyznach jego egzystencji. Jest to życiowe zadanie i powołanie płynące z udziału w powszechnym kapłaństwie, a mające przenikać wszelkie sfery ludzkiej egzystencji, zwłaszcza to, co jest w Kościele budowaniem relacji międzyludzkich i służbą drugiemu człowiekowi, co jest udziałem w kapłaństwie wspólnym.

Człowiek wiary, wszczepiony w Chrystusa przez chrzest i realizujący swoją życiową misję głębiej i doskonalej przez dar Ducha Świętego dany mu w sakramencie bierzmowania, jest odpowiedzialny za dzieło Jezusa Chrystusa w świecie – za oblicze Kościoła, za współpracę duszpasterzy i wiernych świeckich: „Swą postawą, świadectwem życia człowiek podejmuje odpowiedzialność za wierność Bożym przykazaniom, za trwałość rodzin, za miłość okazywaną dzieciom, ludziom potrzebującym, za szacunek i wdzięczność ludziom starszym i doświadczonym, a zwłaszcza cierpiącym, przez innych pokrzywdzonym”⁶.

2. Kapłaństwo urzędem apostołskim

Kapłaństwo jest posługą apostołską. Dzięki niemu posłanie powierzone przez Chrystusa apostołom nadal jest spełniane aż do końca czasów. Wyraża się to w pierwszym rzędzie w głoszeniu Ewangelii i ponawianiu każdego dnia ofiary eucharystycznej Jezusa Chrystusa⁷. Każdemu człowiekowi wierzącemu, włączonemu we wspólnotę Kościoła przez chrzest i bierzmowanie przysługuje udział w kapłaństwie wspólnym wszystkich wiernych. Kapłanowi jednak, który zostaje konsekrowany w imię Chrystusa dla karmienia Kościoła słowem i łaską, przysługuje wyjątkowa i niezastąpiona funkcja w społeczności wiernych. Bez niego Kościół nie mógłby sprawować właściwej sobie funkcji⁸.

Kapłani w sprawowaniu swego urzędu uczestniczą w misji, którą Chrystus powierzył apostołom: „Wszyscy jesteśmy z Bożego rodu. Jesteśmy wszyscy dziećmi Chrystusa”⁹. Bycie apostołem oznacza być przyjacielem Pana, gdyż przyjaciołom powierza się wszystko, radość, ale i trud realizowanej w Jego imieniu misji – misji prowadzenia drugiego ku Bogu i ciągłego Jego przybliżania.

W drodze przez życie człowiek potrzebuje wielu – przewodników, wychowawców, nauczycieli. Jest istotą wędrującą w stronę Tego, który jest Stwórcą i który oczekuje powrotu do Niego, a więc do prawdziwie rodzinnego domu. „Życie człowieka jest zatem swoistym intinerarium, jest swoistą instytucją drogi, którą trzeba przebyć, a najpierw samemu zrozumieć, by będąc mocniejszym,

⁶ Tenże, *Przy stole Słowa Bożego III. Rok liturgiczny C*, Pelplin 1999, s. 44.

⁷ Zob. KKK, nr 1536; Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, nr 1.

⁸ Zob. L. Balter, *Kapłaństwo Ludu Bożego. Studium teologiczno-dogmatyczne*, Warszawa 1982, s. 239.

⁹ J. B. Szłaga, *Od dwudziestu pięciu lat przyjacielem Pana. Homilia Biskupa Pelplińskiego z okazji srebrnego jubileuszu kapłaństwa rocznika 1984, Pelplin, 27 maja 2009, MDP 2009, z. 7–8, s. 488.*

stać się także przewodnikiem dla innych w ich drodze, może jeszcze trudniejszej, jeszcze bardziej narażonej na niebezpieczeństwa, zwątpienia, pobłądzenia. Kapłan z ludzi wzięty, dla ludzi bywa postanawiany, aby mógł uczestniczyć we wszystkim, co Boga dotyczy (por. Hbr 5, 1)¹⁰.

Potrzebni są więc kapłani, którzy w ludzkim pielgrzymowaniu przez życie będą przypominać Boże prawo i tłumaczyć je tak, jak chce tego Duch Święty¹¹. Wszyscy potrzebują pomocników, którzy będą na ich drodze dawania świadectwa w rodzinach służyć radą, duchową pomocą, umocnieniem sakramentami Chrystusa. Niezbędni są ci, którzy pomagając będą swoim współbraciom odkrywać Boże drogi. Wciąż bowiem potrzeba nowych pośredników nawrócenia¹². Nie bez powodu więc Biskup Pelpliński powodowany troską o to, by nie zabrakło robotników w winnicy Pana, bardzo szeroko podejmuje refleksję na temat sakramentu kapłaństwa.

3. Formacja do kapłaństwa

Jak każdy pasterz diecezji, biskup Jan Szłaga bardzo zatroskany jest o sprawę powołań i ich właściwego kształtowania w seminarium duchownym¹³. Przyjęcie każdego sakramentu wymaga odpowiedniego przygotowania i dojrzałego namysłu.

¹⁰ Tenże, *Homilia Biskupa Pelplińskiego na rozpoczęcie działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Kaliszu 4 listopada 1998*, MDP 1998, z. 11, s. 662.

¹¹ Por. tenże, *„Badajcie, co jest miłe Panu” (Ef 5, 10)*. *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, MDP 2005, z. 1, s. 19; tenże, *„Spełniamy posłannictwo jakby Boga samego”*. *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” (dalej cytowany jako P) 2004, nr 6, s. 5.

¹² Por. tenże, *„Badajcie, co jest miłe Panu” (Ef 5, 10)*. *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, MDP 2005, z. 1, s. 19; tenże, *„Spełniamy posłannictwo jakby Boga samego”*. *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” (dalej cytowany jako P) 2004, nr 6, s. 5.

¹³ Jest to obowiązkiem każdego biskupa diecezjalnego. Zob. Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, nr 41. Biskup Pelpliński daje temu szczególny wyraz w kierowanych do wiernych listach, w których podnosi kwestię utrzymania tej diecezjalnej instytucji. Przykładowo: *Wybrani z ludzi i dla ludzi. Odezwa Biskupa Pelplińskiego do diecezjan w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, MDP 1994, z. 10, s. 19–21; *List Biskupa Pelplińskiego do wiernych w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, P 1995, nr 6, s. 3; *List Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P 1997, nr 5, 3; *List Biskupa Pelplińskiego z okazji 350-lecia Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P 2001, nr 18, s. 5; *O zadaniu nieustannego odnajdywania Jezusa Chrystusa. Wielkopostny list Biskupa Pelplińskiego – A. D.* 1997, P 1997, nr 3, s. 3. *Powołanie – łaska, która zobowiązuje*. *List Biskupa Pelplińskiego w związku ze sprawą utrzymania Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P 2001, nr 6, s. 5–6; *Seminarium duchowne otwiera serce na dar i tajemnicę*. *List Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P 2002, nr 6, s. 6–7; *Jeśli Bóg z nami, któż przeciwko nam?* *List Biskupa Pelplińskiego o Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie*, P 2003, nr 6, s. 5–6; *Słowo Pasterza diecezji pelplińskiej*, w: *Wyższe Seminarium Diecezji Pelplińskiej w Pelplinie. Uroczystość inauguracji roku akademickiego 1992/93*. Pelplin, 20 października 1992, s. 34–36; *Wielki Post szansą odnowienia naszego przymierza z Bogiem*. *List Biskupa Pelplińskiego do duchowieństwa i wiernych na rozpoczęcie Wielkiego Postu, z zachętą do wspierania Wyższego Seminarium Duchownego*, P, 2000, nr 6, s. 5–6; *List Biskupa Pelplińskiego do wiernych w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, P 1995, nr 6, s. 3.

Jest to wskazane szczególnie wtedy, gdy łączy się z posługą wspólnocie wiary w życiu rodzinnym (sakrament małżeństwa), czy w rodzinie w znaczeniu szerszym – parafii, diecezji, całemu Kościołowi (sakrament kapłaństwa)¹⁴. Droga do tego ostatniego prowadzi przez seminarium duchowne. Powszechna jest w naszych czasach praktyka sześcioletniego przygotowania się kleryków do pracy kapłańskiej. W każdym seminarium duchownym jest czas na dopełnienie drogi powołania i posłania¹⁵.

Dokonuje się ona w kwestii formacji intelektualnej zwłaszcza przez studium teologii. Teologia jest właśnie Bożą mądrością. Owszem, mądrość ta jest przekazana na ludzki sposób (mówimy o Bogu analogicznie), ale bezsprzecznie jest przybliżeniem Boga umysłowi ludzkiemu. Studia dla kandydatów do kapłaństwa mają być źródłem budowania osobistej mądrości, którą będą pogłębiać, poszerzać i utrwalać. Kapłan ma strzec Bożej mądrości, zwłaszcza w kontaktach z ludźmi, którzy szukają rozwiązania swoich problemów. Życzliwie, delikatnie, ale i zdecydowanie ma wyjaśniać drogę Bożą¹⁶.

Powołanie to niewątpliwie tajemnica obejmująca więź między Bogiem a człowiekiem. Jednocześnie jest to dar dla całego Kościoła – dla jego życia i jego misji¹⁷. Każdy, kto wybiera drogę kapłańskiej służby jest – jak to określa biskup Szłaga – *fidei donum*, darem wiary¹⁸. Kapłan przez swoją posługę realizacji powołania ma czynnie pośredniczyć między Bogiem a ludźmi, zwłaszcza przez ofiarę Eucharystii, wyrażającą najpełniej jego bytowy związek z Chrystusem, Jedynym Pośrednikiem w Kościele¹⁹. Powołanie jest Bożym głosem, jest to także przyjęcie tego głosu. Odpowiedź na Boże wezwanie jest tym szlachetniejsza, im bardziej jest wolna, niewymuszona. Przyjęcie powołania tworzy nową jakość człowieka. Stapia się on w jedno z zadaniem, które odczytuje jako swoje miejsce współpracy z Bogiem. Powołany wie, że jest częścią Bożego głosu²⁰. „Powołanie oznacza po prostu wołanie człowieka przez Boga, który przeznaczą go do szczególnych zadań”²¹. Oznacza ono konieczność podjęcia wysiłku mocowania się ze sobą, jak i konsekwentnego wkładania trudu w dzieło, które człowiek rozeznaje jako swoją drogę realizacji misji wyznaczonej mu przez Boga. Misja ta jest jego „budowaniem na skale”²².

¹⁴ Por. tenże, *Odezwa Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P 1993, nr 6, s. 3.

¹⁵ Por. tenże, „*Badajcie, co jest miłe Panu*”..., s. 19.

¹⁶ Por. tenże, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w czasie święceń kapłańskich, w uroczystość Trójcy Świętej 2 czerwca 1996*, MDP 1996, z. 7–8, s. 458.

¹⁷ Por. Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, nr 41.

¹⁸ Por. J. B. Szłaga, *Wierność Chrystusa, wierność kapłana. Przemówienie Biskupa Pelplińskiego podczas inauguracji nowego roku akademickiego 2009/10 w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie*, MDP 2009, z. 11, s. 704.

¹⁹ Por. KK, nr 10. J. Warzeszak, *U podstaw gorliwości kapłańskiej w nauczaniu Jana Pawła II*, Warszawa 1989, s. 145–147.

²⁰ Por. J. B. Szłaga, *Powołanie w Biblii*, MDP 1995, z. 1, s. 37.

²¹ *Tamże*, s. 29.

²² Por. tenże, *Te Deum za pięćdziesiąt lat kapłaństwa. Homilia Biskupa Pelplińskiego z Mszy świętej Złotego Jubileuszu kapłaństwa Rocznika 1959, Pelplin, 22 czerwca 2009*, MDP 2009, z. 7–8, s. 502.

Dla Pelplińskiego Biskupa przypowieściowe wskazanie o budowaniu domu na skale (Mt 7, 24–27) stanowi punkt wyjścia do szerokiej refleksji na temat sensu kapłańskiego powołania i związanych z nim zadań. Budowanie na skale oznacza dla niego udział w misji Kościoła – budować życie w przymierzu z Chrystusem, na Bożym prawie, dla budowania, upowszechniania i odkrywania Prawdy²³. Wysiłek budowania musi być ukierunkowany na określony cel: „Budować na skale, to znaczy budować z myślą o swojej przyszłej służbie kapłańskiej [...] iść z Ewangelią w rękę do dzisiejszego człowieka”²⁴.

W każdym powołaniu do kapłaństwa powtarza się misterium, czyli tajemnica Bożej miłości. Bóg jest tym, który wybiera. Wciąż ponawia swoje misterium powołania, które dokonuje się dzięki Jego łasce. Powołanie jest łaską. Wydarzeniem łaski są wszystkie powołania kapłańskie i zakonne, i powołania do życia konsekrowanego²⁵. Musi ono zostać odpowiednio ukształtowane przez seminarijną formację²⁶, tak by świadomie wybierający kapłaństwo Chrystusowe był prawdziwym Jego świadkiem – swoim zaangażowaniem i aktywnością oraz świadectwem życia modlitwy pociągał wiernych ku Bogu, zwłaszcza wątpiących i błędzących.

Realizacja powołania oznacza zawierzenie się Boga i otwarcie serca na Jego łaskę. To On bowiem jest w stanie uczynić człowieka gotowym do realizacji misji, do której go wybrał i przeznaczył: „Pan przyspieszy [...] gotowość i zdolność do [...] bycia zwiastunami Chrystusa. Budowniczymi Jego dróg i Jego drogi”²⁷.

Mówiąc o naturze kapłaństwa, biskup Szłaga zwraca uwagę na jego hierarchiczność. O obowiązkach wynikających z przyjęcia jego kolejnych stopni Pelpliński Ordynariusz mówi niejednokrotnie przy okazji udzielania święceń diakonatu²⁸ i prezbiteratu²⁹. Jako na bardzo ważną kwestię zwraca uwagę na problem posłuszeństwa.

²³ Por. tenże, *Wiedza i mądrość. Homilia Biskupa Pelplińskiego z archikatedry oliwskiej w dniu rozpoczęcia nowego roku akademickiego 2009/2010, Gdańsk Oliwa, 1 października 2009*, MDP 2009, z. 11, s. 686–687.

²⁴ Tenże, *Dobrze zacząć i budować na skale. Homilia Biskupa Pelplińskiego ze Mszy świętej z dnia inauguracji roku akademickiego 2009/2010*, MDP 2009 nr 11, s. 701.

²⁵ Tenże, *List Biskupa Pelplińskiego do duchowieństwa i wiernych w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, P, 1999, nr 5, s. 6.

²⁶ Zob. Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, nr 42–69.

²⁷ J. B. Szłaga, *Bądźcie rzetelnymi budowniczymi dróg Pańskich. Homilia Biskupa Pelplińskiego ze święceń diakonatu, Pelplin, 23 czerwca 2009*, MDP 2009, z. 7–9, s. 503.

²⁸ Przykładowo: *Homilia Ks. Biskupa Jana Szłagi wygłoszona w czasie święceń diakonatu w Bazylice katedralnej w Pelplinie dnia 23 czerwca 1995 w uroczystość Najśw. Serca Jezusa*, MDP 1995, z. 5–6, s. 249–251.

²⁹ Przykładowo: *Homilia wygłoszona przez ks. biskupa Jana Szłagę podczas święceń kapłańskich w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego 4 czerwca 1995*, MDP 1995, z. 5–6, s. 245–249, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w czasie święceń kapłańskich, w uroczystość Trójcy Świętej 2 czerwca 1996...* s. 458.

Posłuszeństwo kapłana, łączące się z posłuszeństwem Chrystusa Arcykapłana, jest jednym z wielu działań *in medio Ecclesiae*. Biskup Szłaga stwierdza, że „nie jest ono czymś wyłącznie osobistym w życiu kapłana, lecz jest budowaniem wspólnoty Kościoła za cenę włączenia w nie własnej osobowości, dyspozycyjnej i osiągającej społeczne rezultaty. *Labor oboedientiae* jest nieustannym wsłuchiowaniem się w głos Kościoła, dla którego podjęło się służbę³⁰. W niej mieści się osobista dyscyplina kapłana, jak i wszystkie działania tworzące na każdy dzień konkretny kształt jego służby Kościołowi, realizującej się w konkretnej diecezji. Realizacja posłuszeństwa nie jest więc wymogiem abstrakcyjnym. Jest postawą dyspozycyjności i pokory wobec woli Kościoła. Jest drogą ku zjednoczeniu swojej posługi z jedną i doskonałą ofiarą Jezusa Chrystusa, która wszakże domaga się uobecnienia przez coraz to nowe pokolenia kapłanów, posłusznych i głęboko wierzących³¹.

4. *Formatio permamens*

Biskup Szłaga kreśli przed wchodzącymi w życie kapłańskie program bardzo ambitny. Jego zdaniem, ludzie, obserwując postępowanie, posługę Słowa, zaangażowanie w życie parafii młodego kapłana, muszą widzieć nadprzyrodzone źródło tych działań. Muszą poznawać, że Bóg jest – muszą wnioskować, analizując życie i posługę kapłana: skoro tak się rzeczy mają, to jest Bóg na niebie³².

Według biskupa Szłagi, kapłan to ten, który przez swoją posługę szafowania Słowa i łaski „pisze” szóstą drogą św. Tomasza z Akwinu, przywołując swoją osobowością kolejny argument i dowód, że Bóg jest. Poprzez posługę Słowa i przykład życia ma mówić do ludzi, do których będzie posłany³³. Ma być tym, który niesie światu Bożą miłość, której istotą jest zawsze dar. Kapłan jest żywym znakiem i nosicielem tego daru – miłości Ojca. Jest sługą miłości Boga ku ludziom i szafarzem miłosierdzia. Jest człowiekiem pełnym pokory, świadomym tego, że każdy kapłan jako *alter Christus* nie jest posłany po to, aby jemu służyło, lecz, aby służył³⁴.

Dlatego skarb otrzymany w sakramencie święceń należy pielęgnować. Trzeba wciąż dorastać do zadań, które pojawiają się na różnych płaszczyznach służby człowiekowi w Kościele. Kapłan powinien – co podkreśla Pasterz Kościoła Pelplińskiego z całą mocą – troszczyć się o dzieło ewangelizacji przez podnoszenie

³⁰ Tenże, *Posłuszeństwo w życiu kapłanów w świetle Pisma św.*, w: *Rady ewangeliczne w formacji kapłańskiej*, red. J. Buxakowski, Pelplin 1992, s. 168.

³¹ Por. tamże; tenże, *Wierność Chrystusa, wierność kapłana...*, s. 704–705.

³² Por. J. B. Szłaga, *Przemówienie ks. bpa ordynariusza prof. dra hab. Jana Bernarda Szłagi*, MDP 1995, z. 12, s. 465.

³³ Tamże.

³⁴ Por. tenże, *Słowo Biskupa Pelplińskiego z okazji rozpoczęcia roku akademickiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie 20 października 1999*, MDP 1999, z. 10, s. 687.

swoich kwalifikacji, by w sposób nowoczesny oddziaływać na powierzoną sobie trzodę, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom czasu³⁵.

Kapłan musi być człowiekiem wiedzy religijnej, musi być tym, który jest wypełniony mądrością Boga. Niejednokrotnie zdarzają się w sytuacje, w których nawet przychylnie głosy wobec niego bywają nieszczerze, a nawet nasycone wrogością. Wielu dobrych ludzi nie szuka Boga albo nawet Boga szukać nie chcą. Wobec nich trzeba szczególnej mądrości, delikatności, profesjonalizmu, zainteresowania i zatroskania ich sprawami³⁶. Wyrazem tego jest dostępność księdza dla wiernych, również obecność duchownych w istotnych dla swych środowisk wydarzeniach społecznych i związanych z obchodami lokalnych rocznic i świąt³⁷.

Ważna dla rozwoju kapłańskiego charyzmatu jest też stała i regularna formacja³⁸. Wielokrotnie podkreśla to Biskup Pelpliński, argumentując: „Raz czy dwa razy w roku trzeba zobaczyć swych braci kapłanów [...] półnotowa daje nam gwarancję stabilności naszego powołania”³⁹. Kapłan potrzebuje tego dla bycia tożsamym ze swoją misją, swoim powołaniem. Potrzebuje duchowego wsparcia płynącego od braci w kapłaństwie. Konieczna jest też dla owocnego podejmowania pracy na niwie Pańskiej konfrontacja z doświadczeniem posługi innych, niejednokrotnie też przez wspólnotowe rozwiązywanie problematycznych kwestii.

Kapłan o tyle coraz pełniej będzie potwierdzał i urzeczywistniał swoje powołanie, o ile coraz wierniej przeżywać będzie całe misterium przymierza człowieka z Bogiem, a w szczególności w misterium Eucharystii. Jego powołanie urzeczywistnia się, jeśli coraz bardziej miłuje swoje kapłaństwo i całą kapłańską posługę, którą spełnia. Píše biskup Szłaga w ten sposób: „Trzeba się cieszyć swoim kapłaństwem, a wtedy okaże się, że i mała parafia jest wielka wielkością zadania, i że ludzie wszędzie są nam życzliwi, bo widzą w nas lub

³⁵ Por. tenże, *Biskup Pelpliński do księży w sprawie „Pielgrzyma” i ewangelizacji przez prasę*, MDP 1993, z. 7–8, s. 17–19; *Biskup Pelpliński do swoich kapłanów z okazji uroczystości Najśw. Serca Jezusowego, czyli Dnia Świętości Kapłańskiej*, MDP 1995, z. 4, s. 192–194; *Biskup Pelpliński do swoich księży*, MDP 1995, z. 11, s. 332–336; *List Biskupa Pelplińskiego do kapłanów w sprawie ich zaangażowania się w działalność kulturalną parafii*, MDP 1993, z. 11, s. 28–32; *List Biskupa Diecezjalnego do kapłanów na Dzień Świętości Kapłańskiej*, MDP 1992, z. 2, s. 77–78; toż w: „Dobry Pasterz” 1993, z. 13, s. 35–36; *List Biskupa Pelplińskiego do kapłanów na uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego*, MDP 1993, z. 5, s. 48–50; *List Biskupa Pelplińskiego do księży z okazji Dnia Świętości Kapłańskiej*, MDP 1994, z. 5, s. 29–31; *List Księdza Biskupa Ordynariusza do księży wikariuszy*, MDP 1993, z. 3, s. 9–10.

³⁶ Por. tenże, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w czasie święceń kapłańskich, w uroczystość Trójcy Świętej 2 czerwca 1996...*, s. 457.

³⁷ Zob. tenże, *List Biskupa Pelplińskiego do księży dziekanów dekanatu chojnickiego, łebskiego, nowskiego, tczewskiego i tucholskiego*, MDP 1993, z. 11, s. 30; *Przyoblec się i być gotowym. Homilia Biskupa Pelplińskiego z niesporów połączonych z obłóczynami i „admisio”*, MDP 2009, z. 11, s. 696.

³⁸ Zob. Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, nr 70–81.

³⁹ J. B. Szłaga, *List Biskupa Pelplińskiego do księży na rozpoczęcie nowego roku duszpasterskiego 1993/1994*, MDP 1993, z. 12, s. 28.

chcą widzieć ojca duchowego⁴⁰. Kapłan odkrywa wówczas, że w kapłaństwie spełnia niejako siebie samego, jednocześnie potwierdzając jednak to, z czym Bóg go posyła – aby głosił radość, która jest w Jego słowie⁴¹.

5. Posługa przepowiadania i szafowania sakramentów

Kapłan to sługa Słowa. Wyraża się to w kapłańskiej posłudze wobec wspólnoty Kościoła uczestniczeniem w darze prorocstwa, którym Bóg obdarza wybranych charyzmatyków. „Charyzmat miłości, to na pewno podstawowy dar, jakim powinien się wyróżniać każdy prorok w tym szerokim znaczeniu, a więc każdy mówiący, czy jeszcze lepiej, każdy występujący w imieniu Boga⁴². Czasy nam współczesne domagają się od kapłana posługi w tym względzie szczególnie intensywnej. Jak to obrazowo ujmuje nasz Autor: „Dzisiejszych areopagów jest bardzo wiele⁴³ – szkoła, spotkania towarzyskie, dyskusje, sympozja naukowe, rozliczne media. Na nich Kościół – każdy jego członek, szczególnie zaś reprezentujący go kapłan – jest postrzegany jako ten, który jest głosem Bożej mądrości. Do tej misji powinien być gotowy. Szczególną okazją do spełnienia obowiązku przepowiadania jest mszalna liturgia słowa, zwłaszcza zaś niedzielna i świąteczna⁴⁴. Wraz z sakramentem kapłaństwa prezbiter otrzymuje bowiem misję przewodniczenia życiu religijnemu wspólnoty eucharystycznej Kościoła. Jest to ściśle związane z misją głoszenia Bożego Słowa, by wierni jak najowocniej uczestniczyli w świętych tajemnicach wiary⁴⁵.

Świat jest wielką przestrzenią szansy dla Bożego Słowa. Posługa kapłana oznacza bycie wtajemniczonym w plan działania Bożego dla człowieka i głoszenia go światu. Przepowiadanie to jest niezbędne dla realizacji ekonomii zbawienia i dania człowiekowi możliwości spotkania się z Bożą prawdą⁴⁶. By misję tę w pełni realizować, konieczne jest samemu żyć słowem. Kapłan – głosiciel Słowa – musi je sam najpierw usłyszeć i z wiarą przyjąć. Wtedy tylko jego posługa będzie miała walor świadectwa⁴⁷.

⁴⁰ Tenże, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w Wielki Czwartek 1996*, MDP 1996, z. 6, s. 354. Por. *Homilia Biskupa Pelplińskiego na rozpoczęcie działalności Wyższego Seminarium Duchownego...*, MDP 1998, z. 11, s. 662.

⁴¹ Por. tenże, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w Wielki Czwartek 1996...*, s. 357.

⁴² Tenże, *Przy stole Słowa Bożego III...*, Pelplin 1999, s. 39.

⁴³ Tenże, *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w czasie świeceń kapłańskich, w uroczystość Trójcy Świętej 2 czerwca 1996...*, s. 458.

⁴⁴ Por. tenże, *Jaką Ewangelię należy przepowiadać?*, „Orędownik Diecezji Chełmińskiej” 1977, z. 9–10, s. 334.

⁴⁵ Por. tenże, *Przy stole Słowa Bożego III...*, s. 95.

⁴⁶ Por. tenże, *Od dwudziestu pięciu lat przyjaciele...*, s. 489.

⁴⁷ Por. tenże, *Dar jedności w Duchu Świętym. Homilia biskupa Pelplińskiego ze Mszy świętej święceń prezbiteratu, Pelplin, 31 maja 2009*, MDP 2009 nr 7–8, s. 493; *Wchodzimy w Rok*

Kapłan to szafarz świętych sakramentów, zwłaszcza Eucharystii. To posługiwanie realizuje on *in persona Christi*. Kapłan jest tym, który używa Chrystusowi swej obecności dla wiernych. Cała jego moc łączy się z utożsamieniem się z Nim. Kapłan – mając świadomość rangi swej posługi – powinien ze szczególnym pietyzmem odnosić się do sprawowanych przez siebie czynności, ze świadomością, że nie jest ich właścicielem, lecz sługą powierzonego sobie urzędu⁴⁸.

Kapłan to również szczególny świadek tajemnicy pokuty i pojednania. Z racji szafowania tego wymagającego szczególnej delikatności sakramentu, biskup Szłaga zwraca uwagę na jego wielką rolę w życiu kapłańskim: „Kapłan powinien być mistrzem nawrócenia, a mistrz musi trudne zadanie najpierw sam wykonać, by mogli je po nim powtórzyć inni”⁴⁹. Duchowni winni być przodującymi w uczestnictwie w sakramencie pokuty nie tylko jako szafarze, ale i jako penitenci. To istotne świadectwo i zobowiązujący przykład. Jest to również bardzo ważny czynnik, by przez świadomość własnych słabości lepiej poznać i głębiej zrozumieć swoją misję pomagania ludziom w podnoszeniu się z duchowych upadków. To właśnie zadanie do szczególnego realizowania dla każdego, kto przyjmuje powołanie kapłańskie i pragnie je realizować jako swoją życiową misję. Wyraża się ona w tym, aby będąc świadomym swych słabości, niedostatków, pomagać innym, a przy tym i samego siebie ciągle doskonalić. Z taką ideą kapłan – twierdzi Pelpliński Biskup – powinien się utożsamić jako *alter Christus*, mówiąc o sobie, że też jest drogą, prawdą i życiem⁵⁰. Klucz mądrości, jaki powierza Kościół kapłanowi szczególnie w sprawowaniu sakramentów, to wielkie dobro, które nie zostało przecież dane dla jego osobistych korzyści, ale by posługiwał we wspólnocie Kościoła razem z ludem Bożym i dla ludu Bożego⁵¹.

6. Podsumowanie

Biskup Szłaga proponuje integralną, prakseologiczną wizję realizacji posługi kapłańskiej, mającą u swych podstaw fundament biblijno-teologiczny, wyrażoną językiem przepowiadanego przez siebie kerygmatu. Akcentuje relacyjność kapłańskiej posługi, która – by zrealizować się w pełni – musi zawsze mieć odniesienie do Chrystusa-Kapłana, który w misterium powołania zwołuje człowieka do posługiwania Kościołowi w kapłaństwie służebnym. Druga relacja odnosi się do wspólnoty wiernych, w której kapłan posługuje (będąc

Kapłański. Słowo Biskupa Pelplińskiego na zakończenie Mszy świętej ku czci św. Jana Chrzciciela, Pelplin, Katedra, 24 czerwca 2009, MDP 2009, z. 7–8, s. 507.

⁴⁸ Tamże.

⁴⁹ Tenże, *List Biskupa Pelplińskiego do księży z okazji III Światowego Kongresu Kapłanów w Meksyku*, MDP 1998, z. 7–8, 451.

⁵⁰ Por. tenże, *Homilia Biskupa Pelplińskiego na rozpoczęcie działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Kaliszu 4 listopada 1998...*, s. 662–663.

⁵¹ Por. tenże, *Dziękczynienie za srebrem okryty czas. Homilia Biskupa Pelplińskiego podczas srebrnego jubileuszu kapłaństwa Rocznika 1980*, MDP 2005, z. 6, s. 440.

do niej posłanym) i z której wychodzi, odnajdując „pełniejszą” formułę realizacji kapłaństwa powszechnego. Wyraża się ona przede wszystkim przez posługę Słowa i sakramentów. Owocność posłania i ciągłego odczytywania powołania uzależniona jest od podejmowania wysiłku odczytywania „znaków czasu”. Inspirując kapłana, powinny one zachęcać do odkrywania coraz to nowych obszarów obejmowanych duszpasterską troską oraz do pogłębiania wiedzy i życia duchowego w jedności ze wspólnotą Kościoła i biskupem, szczególnie przez realizację przyrzeczenia posłuszeństwa.

Literatura

- Balter L., *Kapłaństwo Ludu Bożego. Studium teologiczno-dogmatyczne*, Warszawa 1982.
- Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele Christus Dominus* w: Sobór Watykański II, *Konstytucje. Dekrety. Deklaracje*, Poznań 1999.
- Jan Paweł II, *Pastores dabo vobis*, w: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*, Kraków 1996, s. 515–684.
- Jan Paweł II, *Pastores gregis. Adhortacja apostolska o biskupie, Słudze Ewangelii Jezusa Chrystusa dla nadziei świata*, Poznań 2003.
- Katechizm Kościoła Katolickiego*, Poznań 1994.
- Kodeks Prawa Kanonicznego*, Poznań 1984.
- Konstytucja dogmatyczna o Kościele Lumen gentium*, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje. Dekrety. Deklaracje*, Poznań 1999.
- Szłaga J. B., „Badajcie, co jest miłe Panu” (Ef 5, 10). *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2005, z. 1, s. 18–21.
- Szłaga J. B., *Bądźcie rzetelnymi budowniczymi dróg Pańskich. Homilia Biskupa Pelplińskiego ze święceń diakonatu, Pelplin, 23 czerwca 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 7–9, s. 503–506.
- Szłaga J. B., *Biskup Pelpliński do księży w sprawie „Pielgrzymy” i ewangelizacji przez prasę*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 7–8, s. 17–19.
- Szłaga J. B., *Biskup Pelpliński do swoich kapłanów z okazji uroczystości Najśw. Serca Jezusowego, czyli Dnia Świętości Kapłańskiej*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 4, s. 192–194.
- Szłaga J. B., *Biskup Pelpliński do swoich księży*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 11, s. 332–336.
- Szłaga J. B., *Dar jedności w Duchu Świętym. Homilia biskupa Pelplińskiego ze Mszy świętej święceń prezbiteratu, Pelplin, 31 maja 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 7–8, s. 491–495.
- Szłaga J. B., *Dobrze zacząć i budować na skale. Homilia Biskupa Pelplińskiego ze Mszy świętej z dnia inauguracji roku akademickiego 2009/2010*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 11, s. 669–701.
- Szłaga J. B., *Dziękczynienie za srebrem okryty czas. Homilia Biskupa Pelplińskiego podczas srebrnego jubileuszu kapłaństwa Rocznika 1980*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2005, z. 6, s. 436–440.

- Szłaga J. B., *Homilia Biskupa Pelplińskiego na rozpoczęcie działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Kaliszu 4 listopada 1998*, MDP 1998, z. 11, s. 662–663.
- Szłaga J. B., *Homilia Ks. Biskupa Jana Szłagi wygłoszona w czasie święceń diakonatu w Bazylice katedralnej w Pelplinie dnia 23 czerwca 1995 w uroczystość Najśw. Serca Jezusa*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 5–6, s. 249–251.
- Szłaga J. B., *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w czasie święceń kapłańskich, w uroczystość Trójcy Świętej 2 czerwca 1996*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1996, z. 7–8, s. 453–458.
- Szłaga J. B., *Homilia ks. bpa Jana Bernarda Szłagi wygłoszona w Bazylice Katedralnej w Pelplinie w Wielki Czwartek 1996*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1996, z. 6, s. 353–358.
- Szłaga J. B., *Homilia wygłoszona przez ks. biskupa Jana Szlagę podczas święceń kapłańskich w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego 4 czerwca 1995*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 5–6, s. 245–249.
- Szłaga J. B., *Jaką Ewangelię należy przepowiadać?*, „Orędownik Diecezji Chełmińskiej” 1977, z. 9–10, s. 327–338.
- Szłaga J. B., *Jeśli Bóg z nami, któż przeciwko nam? List Biskupa Pelplińskiego o Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie*, „Pielgrzym” 2003, nr 6, s. 5–6.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Diecezjalnego do kapłanów na Dzień Świętości Kapłańskiej*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1992, z. 2, s. 77–78.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do duchowieństwa i wiernych w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 1999, nr 5, s. 5–6.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do kapłanów na uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 5, s. 48–50.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do kapłanów w sprawie ich zaangażowania się w działalność kulturalną parafii*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 11, s. 28–32.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do księży dziekanów dekanatu chojnickiego, łebskiego, nowskiego, tczewskiego i tucholskiego*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 11, s. 30–31.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do księży na rozpoczęcie nowego roku duszpasterskiego 1993/1994*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 12, s. 28–29.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do księży z okazji Dnia Świętości Kapłańskiej*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1994, z. 5, s. 29–31.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do księży z okazji III Światowego Kongresu Kapłanów w Meksyku*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1998, z. 7–8, s. 451–452.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego do wiernych w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego*, „Pielgrzym” 1995, nr 6, s. 3.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 1997, nr 5, s. 3.
- Szłaga J. B., *List Biskupa Pelplińskiego z okazji 350-lecia Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 2001, nr 18, s. 5.
- Szłaga J. B., *List Księdza Biskupa Ordynariusza do księży wikariuszy*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1993, z. 3, s. 9–10.
- Szłaga J. B., *O zadaniu nieustannego odnajdywania Jezusa Chrystusa. Wielkopostny list Biskupa Pelplińskiego – A. D. 1997*, „Pielgrzym” 1997, nr 3, s. 3.

- Szlaga J. B., *Od dwudziestu pięciu lat przyjaciele Pana. Homilia Biskupa Pelplińskiego z okazji srebrnego jubileuszu kapłaństwa rocznika 1984, Pelplin, 27 maja 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009 nr 7–8, s. 487–490.
- Szlaga J. B., *Odezwa Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 1993, nr 6, s. 3.
- Szlaga J. B., *Posłuszeństwo w życiu kapłanów w świetle Pisma św.*, w: *Rady ewangeliczne w formacji kapłańskiej*, red. J. Buxakowski, Pelplin 1992, s. 158–168.
- Szlaga J. B., *Powołanie – łaska, która zobowiązuje. List Biskupa Pelplińskiego w związku ze sprawą utrzymania Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 2001, nr 6, s. 5–6.
- Szlaga J. B., *Powołanie w Biblii*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 1, s. 29–36.
- Szlaga J. B., *Przemówienie Biskupa Pelplińskiego w radio Watykańskim*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1994, z. 10, s. 21–24.
- Szlaga J. B., *Przemówienie ks. bpa ordynariusza prof. dra hab. Jana Bernarda Szlagi*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1995, z. 12, s. 462–466.
- Szlaga J. B., *Przyobleć się i być gotowym. Homilia Biskupa Pelplińskiego z niesporów połączonych z obłóczynami i „admissio”*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 11, s. 694–698.
- Szlaga J. B., *Przy stole Słowa Bożego*, Pelplin 1997.
- Szlaga J. B., *Przy stole Słowa Bożego III. Rok liturgiczny C*, Pelplin 1999.
- Szlaga J. B., *Przy stole Słowa Bożego V. Rok liturgiczny B*, Pelplin 2000.
- Szlaga J. B., *Seminarium duchowne otwiera serce na dar i tajemnicę. List Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 2002, nr 6, s. 6–7.
- Szlaga J. B., *Słowo Biskupa Pelplińskiego z okazji rozpoczęcia roku akademickiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie 20 października 1999*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1999, z. 10, s. 686–688.
- Szlaga J. B., *Słowo Pasterza diecezji pelplińskiej*, w: *Wyższe Seminarium Diecezji Pelplińskiej w Pelplinie. Uroczystość inauguracji roku akademickiego 1992/93. Pelplin, 20 października 1992*, s. 34–36.
- Szlaga J. B., *„Spełniamy posłannictwo jakby Boga samego”*. *List pasterski Biskupa Pelplińskiego w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Pielgrzym” 2004/6, s. 5.
- Szlaga J. B., *Te Deum za pięćdziesiąt lat kapłaństwa. Homilia Biskupa Pelplińskiego z Mszy świętej Złotego Jubileuszu kapłaństwa Rocznic 1959, Pelplin, 22 czerwca 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 7–8, s. 499–503.
- Szlaga J. B., *Wchodzimy w Rok Kapłański. Słowo Biskupa Pelplińskiego na zakończenie Mszy świętej ku czci św. Jana Chrzyciela, Pelplin, Katedra, 24 czerwca 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 7–8, s. 507–509.
- Szlaga J. B., *We wspólnym zatroskaniu o rodziny. Homilia Biskupa Pelplińskiego z I niedzieli Adwentu, 29 listopada 2009 r.*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 12, s. 773–778.
- Szlaga J. B., *Wiedza i mądrość. Homilia Biskupa Pelplińskiego z archikatedry oliwskiej w dniu rozpoczęcia nowego roku akademickiego 2009/2010, Gdańsk, Oliwa, 1 października 2009*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 11, s. 686–687.

- Szlaga J. B., *Wielki Post szansą odnowienia naszego przymierza z Bogiem. List Biskupa Pelplińskiego do duchowieństwa i wiernych na rozpoczęcie Wielkiego Postu, z zachętą do wspierania Wyższego Seminarium Duchownego*, „Pielgrzym” 2000, nr 6, s. 5–6.
- Szlaga J. B., *Wierność Chrystusa, wierność kapłana. Przemówienie Biskupa Pelplińskiego podczas inauguracji nowego roku akademickiego 2009/10 w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 2009, z. 11, s. 702–705.
- Szlaga J. B., *Wybrani z ludzi i dla ludzi. Odezwa Biskupa Pelplińskiego do diecezjan w sprawie Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie*, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej” 1994, z. 10, s. 19–21.
- Warzeszak J., *U podstaw gorliwości kapłańskiej w nauczaniu Jana Pawła II*, Warszawa 1989.

Priesthood in Teaching Of the Bishop of Pelplin Jan Bernard Szlaga

Summary

Jan Bernard Szlaga (bishop) represents Polish biblical theology. Problems connected with sacraments, especially with sacrament of Priesthood, are very important in his teaching. In his predication he presents the program of animation of priests' life. He pays attention to necessity of strong relations not only between God and priest but also between priest and people. Priest must be deep-rooted in prayer and knowledge in order to create these relations strong and develop them continuously. These two relations are necessary condition of fruitful priest's mission which is ministry of sacraments, predication of God's Word and testimony of life.

Key words: priest, priesthood, priest formation, Szlaga Jan Bernard